

ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Διάλεξη 06:

Αναπτυξιακές Προκλήσεις και Ανασχέσεις στον Αστικό Χώρο (I)

01/04/2019

Δημήτρης Καλλιώρας

η-ταχυδρομείο: dkallior@uth.gr

τηλέφωνο: 24210 74484

γραφείο: Γ23

μέρα και ώρες γραφείου: Πέμπτη, 08:00 – 10:00

Το Αστικό Περιβάλλον

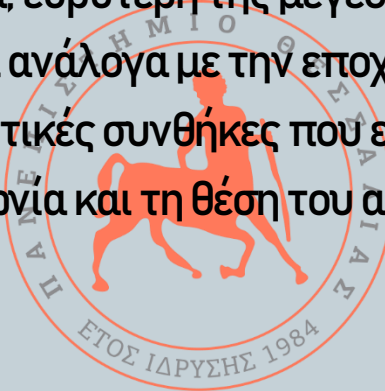
-2-

- Η διαχείριση και ο σχεδιασμός των χρήσεων (της αστικής) γης βρίσκεται στην αιχμή της συζήτησης αναφορικά με τους τρόπους επίτευξης της βιώσιμης ανάπτυξης.
- Ο τρόπος χρήσης του αστικού χώρου είναι σε θέση να επιδράσει στο στενότερο, αστικό, και στο ευρύτερο, εξωαστικό, περιβάλλον.
- Ο χώρος διακρίνεται στο δομημένο (αστικό) και στο μη δομημένο (ύπαιθρο) χώρο. Πέραν των παραγόντων της «πρώτης φύσης», ο δομημένος χώρος περιλαμβάνει και παράγοντες της «δεύτερης φύσης» (π.χ. έργα υποδομής, κτίρια, εργοστάσια) οι οποίοι, σε αρκετές περιπτώσεις βρίσκονται σε μια μάλλον ανταγωνιστική σχέση με το φυσικό περιβάλλον.
- Στον αστικό χώρο λαμβάνει χώρα η πλειονότητα των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και, ως εκ τούτου, καθορίζεται, εν πολλοίς, η ποιότητα της ανθρώπινης ζωής.
- Οι δραστηριότητες στον αστικό χώρο εντατικοποιούνται καθώς οι ανθρώπινες ανάγκες πολλαπλασιάζονται...

Μεγέθυνση και Ανάπτυξη

-3-

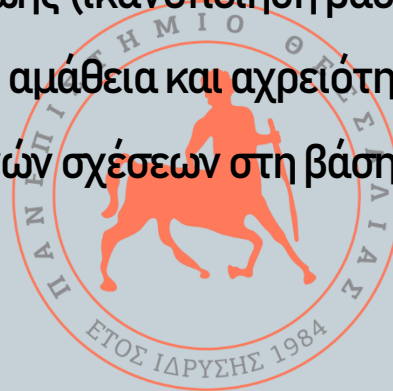
- Μεγέθυνση (growth): η θετική μεταβολή του (κατά κεφαλήν) ΑΕΠ.
- Ανάπτυξη (development): η μόνιμου χαρακτήρα θετική μεταβολή του βιοτικού επιπέδου (συμπεριλαμβάνει μεταβολές στο θεσμικό πλαίσιο, στο πολιτικό πλαίσιο, στην τεχνολογία, στο παραγωγικό πρότυπο, στις αντιλήψεις).
- Η ανάπτυξη είναι σύνθετη έννοια, ευρύτερη της μεγέθυνσης. Είναι μια έννοια δυναμική και όχι στατική. Έχει διαφορετικό νόημα ανάλογα με την εποχή, την περιοχή ή τη χώρα, τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες που επικρατούν, ακόμη με την αντίληψη του καθενός ξεχωριστά για την κοινωνία και τη θέση του ατόμου σε αυτή.

Θεμελιώδεις Αξίες της Ανάπτυξης

-4-

- Η ανάπτυξη αναφέρεται στη διεύρυνση / διόγκωση των οικονομικών δυνατοτήτων μιας χώρας η οποία προκύπτει ως συνισταμένη της αύξησης του κατά κεφαλήν ΑΕΠ και της ανόδου της κοινωνικής ευημερίας.
- Οι βασικές αξίες που αποτελούν τον πυρήνα της ανάπτυξης είναι:
 - ⇒ η διασφάλιση της ανθρώπινης ζωής (ικανοποίηση βασικών αναγκών).
 - ⇒ η ελευθερία (απελευθέρωση από αμάθεια και αχρειότητα).
 - ⇒ η αυτοπεποίθηση (σύναψη διεθνών σχέσεων στη βάση της ισοτιμίας).

Παράμετροι της Ανάπτυξης

-5-

- Η ανάπτυξη διαπνέεται από τις ακόλουθες παραμέτρους:
- ➔ Η ανάπτυξη πρέπει να είναι ολοκληρωμένη: πρόκειται για μια διαδικασία στην οποία εμπλέκεται πληθώρα (οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών) παραγόντων οι οποίοι επικαλύπτονται και αλληλεπιδρούν.
- ➔ Η ανάπτυξη πρέπει να είναι ενδογενής: κάθε χώρα χαράσσει την αναπτυξιακή της πορεία με βάση τις αξίες της και τις επιδιώξεις της.
- ➔ Η ανάπτυξη πρέπει να είναι παγκόσμια: οι στόχοι της (στο πλαίσιο μιας χώρας) καθορίζονται με βάση τα παγκόσμια προβλήματα.
- ➔ Η ανάπτυξη πρέπει να είναι βιώσιμη (αισιφόρος): πρέπει να ικανοποιεί τις ανάγκες της παρούσας γενιάς χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιούν τις δικές τους ανάγκες.

Το Τρίπτυχο «Οικονομία – Κοινωνία – Περιβάλλον»

-6-

- Η διάσταση της βιωσιμότητας στην αναπτυξιακή διαδικασία εδράζεται στο τρίπτυχο «οικονομία – κοινωνία – περιβάλλον».

Η Συζήτηση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (I)

-7-

- «Η τέχνη, η επιστήμη και το καθεστώς αυτής της χώρας βασίζεται στη δυνατότητα διατήρησης και ανάπτυξης του ξυλώδους κεφαλαίου με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτευχθεί μια σταθερή, μόνιμη και αιιφορική εκμετάλλευση του, διότι αυτό είναι μια απαραίτητη προϋπόθεση χωρίς την οποία δεν μπορεί η χώρα να υπάρξει.» ... «...θα πρέπει κάθε φορά να κόβονται τόσα δένδρα στα δάση, όσα θα μπορούσαν να αναπτυχθούν ξανά...» (von Carlowitz 1713).
- «Ο πληθυσμός του πλανήτη μας είναι μη βιώσιμος, καθώς αυξάνεται με εκθετικό ρυθμό σε σχέση με τους διαθέσιμους πόρους.» (Malthus 1798).
- «Σε εργαστηριακές εξετάσεις σε ζώα, το DDT (διχλωροδιφαινυλοτριχλωροαιθάνιο) έχει προκαλέσει ύποπτους όγκους του ήπατος.» (Carson 1962).
- «Η κλειστή οικονομία του μέλλοντος θα μπορούσε ομοίως να ονομαστεί και η οικονομία του «κοσμοπολίτη», στην οποία η γη έχει γίνει ένα διαστημόπλοιο, χωρίς απεριόριστες δεξαμενές για το σιδήποτε...» (Boulding 1966).
- «Η μάχη για την τροφοδοσία όλης της ανθρωπότητας έχει τελειώσει ... τίποτα δεν μπορεί να αποτρέψει μια σημαντική παγκόσμια αύξηση των θανάτων.» (Elrich 1968).

Η Συζήτηση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (II)

-8-

- «Υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες ότι η συζήτηση για την οικολογία μπορεί να σχεδιαστεί για να αποσπά την προσοχή από τα προβλήματα του πολέμου και της φτώχειας.» ... «Πρέπει να αποδείξουμε στην απείθαρχη πλειοψηφία του κόσμου ότι η οικολογία δεν θα λειτουργήσει ενάντια στα συμφέροντά τους αλλά θα επιφέρει βελτίωση στη ζωή τους» (I. Gandhi 1972).
- «Με δεδομένη τη συνήθη πρακτική, τα όρια της ανάπτυξης θα γίνουν εμφανή ...» (Meadows κ. ά. 1972).
- «»
- «Η ανάπτυξη πρέπει να ικανοποιεί τις ανάγκες της παρούσας γενιάς χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιούν τις δικές τους ανάγκες.» (UN 1987).

Η Συζήτηση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (III)

-9-

- «Βρισκόμαστε σε μια κρίσιμη στιγμή της ιστορίας της γης, μια εποχή που η ανθρωπότητα πρέπει να επιλέξει το μέλλον της. Καθώς ο κόσμος γίνεται ολοένα και περισσότερο αλληλεξαρτώμενος και εύθραυστος, το μέλλον αποτελεί ταυτόχρονα μεγάλο κίνδυνο και μεγάλη υπόσχεση. Για να προχωρήσουμε προς τα εμπρός, πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι εν μέσω μιας θαυμάσιας ποικιλίας πολιτισμών και μορφών ζωής είμαστε μία ανθρώπινη οικογένεια και μια γήινη κοινότητα με κοινό πεπρωμένο. Πρέπει να συνεργαστούμε για να δημιουργήσουμε μια βιώσιμη παγκόσμια κοινωνία που θα βασίζεται στον σεβασμό στη φύση, στα οικουμενικά ανθρώπινα δικαιώματα, στην οικονομική δικαιοσύνη και στην κουλτούρα της ειρήνης. Προς το σκοπό αυτό, είναι επιτακτική ανάγκη να δηλώσουμε εμείς, οι λαοί της γης, την ευθύνη μας ο ένας στον άλλο, στη μεγαλύτερη κοινότητα της ζωής και στις μελλοντικές γενιές.» (UN1992α).
- «Η ενσωμάτωση των ανησυχιών για το περιβάλλον και την ανάπτυξη και η μεγαλύτερη προσοχή σε αυτές θα οδηγήσει στην εκπλήρωση των βασικών αναγκών, στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης για όλους, στην καλύτερη προστασία και διαχείριση των οικοσυστημάτων και σε ένα ασφαλέστερο μέλλον...» (UN1992β).

Η Συζήτηση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (IV)

-10-

- «Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης.» (UN 2015).

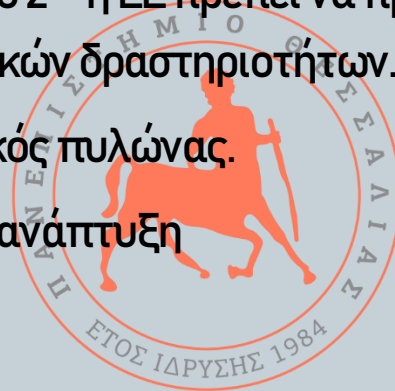

Developed in collaboration with **TROLLBÄCK+COMPANY** [TheGlobalGoals@trollback.com] +12121291010
For queries on usage, contact: dp@campaigns.un.org | Non official translation made by UNRIC Brussels (September 2015)

Η Συζήτηση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στην ΕΕ

-11-

- Single European Act (1986) – Άρθρα 130Π, 130Ρ, 130Σ – το περιβάλλον αποκτά αυτόνομη νομική κατοχύρωση.
- Maastricht Treaty (1992) – Άρθρο 2 – η ΕΕ πρέπει να προάγει την αρμονική και βιώσιμη ανάπτυξη.
- Amsterdam Treaty (1997) – Άρθρο 2 – η ΕΕ πρέπει να προάγει την αρμονική, ισόρροπο και αειφόρο ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Lisbon Strategy – περιβαλλοντικός πυλώνας.
- Europe 2020 Strategy – βιώσιμη ανάπτυξη

Η Συζήτηση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στην Οικονομική Επιστήμη

-12-

- The 2018 Sveriges Riksbank Prize in Economic Sciences in Memory of Alfred Nobel is being awarded to William D. Nordhaus "for integrating climate change into long-run macroeconomic analysis" and Paul M. Romer "for integrating technological innovations into long-run macroeconomic analysis."

Η παρουσίαση συμπληρώνει και δεν υποκαθιστά τα προτεινόμενα συγγράμματα.

